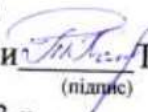

ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ
Навчально-науковий інститут денної освіти
Кафедра готельно-ресторанної та курортної справи

ЗАТВЕРДЖУЮ
Завідувач кафедри Г.В. Капліна
(підпис)
«30» серпня 2023 р.

РОБОЧА НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА

з вибіркової дисципліни «Виставкова діяльність»

Освітня програма/спеціалізація	«Готельно-ресторанна справа»
Спеціальність	241 Готельно-ресторанна справа
Галузь знань	24 Сфера обслуговування
ступінь вищої освіти	Молодший бакалавр

Робоча програма навчальної дисципліни «Якість обслуговування в готелях і ресторанах» схвалена та рекомендована до використання в освітньому процесі на засіданні кафедри готельно-ресторанної та курортної справи. Протокол від «30»серпня 2023 р. № 2

ПОЛТАВА 2023

Укладачі: Капліна Т.В., завідувачка кафедри «Готельно-ресторанної та курортної справи», д.т.н., професорка;

Рогова Н.В., доцент кафедри «Готельно-ресторанної та курортної справи», к.т.н., доцент;

ПОГОДЖЕНО:

Гарант освітньої програми «Готельно-ресторанна справа»
спеціальності Готельно-ресторанна справа ступеня молодший бакалавр

(підпис) Л.О. Положишникова
(ініціали, прізвище)

«30 » серпня 2023 року

ЗМІСТ

Розділ 1. Опис навчальної дисципліни	4
Розділ 2. Перелік компетентностей та програмні результати навчання.....	4
Розділ 3. Програма навчальної дисципліни	5
Розділ 4. Тематичний план вивчення навчальної дисципліни	6
Розділ 5. Оцінювання результатів навчання.....	10
Розділ 6. Інформаційні джерела.....	11
Розділ 7. Програмне забезпечення навчальної дисципліни	11

Розділ 1. Опис навчальної дисципліни

Таблиця 1.1 – Опис навчальної дисципліни «Виставкова діяльність» для студентів спеціальності 241 «Готельно-ресторанна справа», освітня програма «Готельно-ресторанна справа»

<i>Місце у структурно-логічній схемі підготовки</i>	<i>Пререквізити: «Основи готельної індустрії», «Ресторани в готельній індустрії» Постреквізити: «Інновації в готелях і ресторанах»</i>	
Мова викладання	українська	
Статус дисципліни обов'язкова		
Курс/семестр вивчення	2/3	
Кількість кредитів ЄКТС/ кількість модулів	5/2	
Денна форма навчання:		
Кількість годин: – загальна кількість: 3 семестр 150 годин		
- лекції: 20 семестр 3		
- практичні (семінарські, лабораторні) заняття: 3 семестр 40		
- самостійна робота: 3 семестр 90		
- вид підсумкового контролю ПМК		

Розділ 2. Перелік компетентностей, які забезпечує дана навчальна дисципліна, програмні результати навчання

Мета вивчення навчальної дисципліни «Виставкова діяльність» – сприяти формуванню у студентів теоретичних знань із інноваційної діяльності та набуття навичок реалізації інновацій на підприємствах готельно-ресторанної індустрії

Таблиця 2 – Перелік компетентностей, які забезпечує дана навчальна дисципліна, програмні результати навчання

УРН (універсальні результати навчання за вибірковою дисципліною)	УК (універсальні компетенції, якими повинен оволодіти здобувач за вибірковою дисципліною)
УРН. Вільно залучати до участі у виставці необхідний інструментарій, що дозволить використати участь у таких заходах максимально для просування своїх товарів чи послуг на ринок і залучення нових споживачів та клієнтів.	УК. Знання теоретичних аспектів організації виставкової діяльності дозволить оволодіти маркетинговою комунікацією цієї сфери, самостійно розробляти план участі у виставкових заходах, формувати бюджет участі у виставці, вести перемовини з організаторами, суборганізаторами та іншими суб'єктами виставкової діяльності.

Розділ 3. Програма навчальної дисципліни

Модуль 1. Організація виставкової діяльності

Тема 1. Виставки в системі маркетингових комунікацій

Загальні поняття про систему маркетингових комунікацій. Виставки в системі масових комунікацій: переваги та недоліки. Історія виставково-ярмаркової діяльності. Основи державної політики у сфері виставкової діяльності

Тема 2. Основні поняття виставкової діяльності. Системний підхід до виставкової діяльності

Поняття і предмет виставкової діяльності. Визначення виставкових заходів. Виставкова статистика. Класифікація виставкових заходів. Виставка як цілісна система.

Тема 3. Виставкова діяльність як галузь економіки

Місце виставкової індустрії в структурі економіки. Середовище виставкової діяльності. Економіка виставкової індустрії.

Модуль 2. Планування виставкової діяльності підприємства

Тема 4. Планування виставкової діяльності підприємства. Підготовка до участі у виставці

Аналіз виставкового ринку і вибір виставок. Визначення цілей участі у виставках та критеріїв їх досягнення. Підготовка до участі у виставці. Розмір, розташування і тип виставкового стенду.

Тема 5. Кадрове забезпечення виставкової діяльності

Фахівці виставкової діяльності. Підбір і підготовка персоналу. Виставкова комунікація.

Тема 6. Виставкове обладнання і виставковий дизайн. Особливості демонстрації послуг

Проектування експозиції. Виставкове обладнання і виставковий дизайн. Позиціонування на виставці. Особливості демонстрації послуг.

Розділ 4. Тематичний план навчальної дисципліни

Таблиця 4.1 - Тематичний план вибіркової дисципліни «Виставкова діяльність» для студентів спеціальності 241

«Готельно-ресторанна справа», освітня програма «Готельно-ресторанна справа»

Назва теми (лекції) та питання теми (лекції)	Кіль- кість годин	Назва теми та питання семінарсь- кого, практичного або лабораторного заняття	Кіль- кість годин	Завдання самостійної робо- ти в розрізі тем	Кіль- кість годин
1	2	3	4	5	6
Модуль 1 Організація виставкової діяльності					
<p>Тема 1. Виставки в системі маркетингових комунікацій</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Загальні поняття про систему маркетингових комунікацій. 2. Виставки в системі масових комунікацій: переваги та недоліки. 3. Історія виставково-ярмаркової діяльності. 4. Основи державної політики у сфері виставкової діяльності 	2	<p>Практичне заняття № 1.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Оберіть будь-яку виставку яка пройшла на території України у період з 2022 по 2023 рр. 2. Ознайомтесь з доступними матеріалами виставки: сайт, каталог, фото, прес-реліз, прес-анонс, що є у публічному доступі. 	6	<p>Проаналізувати розвиток і перспективи покращення виставкової діяльності одного з діючих виставкових залів України, результати представити у вигляді короткої доповіді.</p>	10
<p>Тема 2. Основні поняття виставкової діяльності. Системний підхід до виставкової діяльності</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття і предмет виставкової діяльності. 2. Визначення виставкових заходів. 3. Виставкова статистика. 4. Класифікація виставкових заходів. 5. Виставка як цілісна система. 	4	<p>Практичне заняття № 2.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Оберіть один з виставкових центрів України. Проаналізуйте його характеристики та можливості. 2. Підготуйте результати дослідження у текстового документу або презентації Power Point. 	6	<ol style="list-style-type: none"> 1. Проаналізувати чинні нормативні документи, що стосуються виставкової діяльності. Як, на вашу думку, положення цих документів впливають на розвиток виставкової діяльності в Україні? 2. Якщо ви були б урядовим службовцем, відповідальним за розвиток виставкової діяльності у країні, які нормативні документи ви б запропонували до прийняття? 	15

<p>Тема 3. Виставкова діяльність як галузь економіки</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Місце виставкової індустрії в структурі економіки. 2. Середовище виставкової діяльності. 3. Економіка виставкової індустрії. 	4	<p>Практичне заняття № 3.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Показники вигідності реалізації виставкового проекту. 2. Статистичні дані виставки. 3. Прямі доходи від учасників і відвідувачів виставкових заходів. 4. Корегування і прогнозування виставкової стратегії. 5. Визначення ефективності виставки. 6. Основні статті витрат фірми на участь у виставці. 7. Чому <u>виставка</u> є багатограним поняттям? 8. Яке економічне значення мають виставки для вашого міста? Складіть коротку доповідну записку на ім'я міського голови про важливість виставок і ярмарків. 9. Як пов'язані між собою ринкові реформи та розвиток виставкової діяльності? 	8	<ol style="list-style-type: none"> 1. Провести самоаналіз якості засвоєння матеріалу, давши відповіді на «Контрольні запитання для самостійної оцінки якості засвоєння теми» в кінці лекції. 2. У дистанційному курсі виконати тестовий самоконтроль знань за матеріалом, розглянутим в темі 3. 	
Модуль 2. Планування виставкової діяльності підприємства					
<p>Тема 4. Планування виставкової діяльності підприємства. Підготовка до участі у виставці</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Аналіз виставкового ринку і вибір виставок. 2. Визначення цілей участі у виставках та критеріїв їх досягнення. 3. Підготовка до участі у виставці. 4. Розмір, розташування і тип виставкового стенду. 	4	<p>Практичне заняття № 4.</p> <p>Ситуаційне завдання:</p> <ul style="list-style-type: none"> 1. Для кожної із можливих цілей участі у виставці існують певні шляхи досягнення. Наведіть приклади, яким чином ви можете досягти тих або інших цілей - за допомогою яких рекламно-маркетингових ідей, рішень, підходів? Уявіть себе керівником певної фірми. Які цілі участі у виставці ви б обрали у тій або іншій ситуації? 	6	<ol style="list-style-type: none"> 1. Провести самоаналіз якості засвоєння матеріалу, давши відповіді на «Контрольні запитання для самостійної оцінки якості засвоєння теми» в кінці лекції. 2. У дистанційному курсі виконати тестовий самоконтроль знань за матеріалом, розглянутим в темі 4. 	15

		<ul style="list-style-type: none"> 2. Оберіть певну виставку і складіть кошторис участі в ній. Які вихідні дані для складання кошторису вам необхідні? Які дані ви маєте визначити самі, які – запитати в організатора виставки чи підрядників? 		
<p>Тема 5. Кадрове забезпечення виставкової діяльності</p> <p>1. Фахівці виставкової діяльності. 2. Підбір і підготовка персоналу. 3. Виставкова комунікація.</p>	2	<p>Практичне заняття № 5.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Чи сплановано вивезення експонатів (<u>демонтаж</u>, підвезення тари та упакування, завантаження, транспортування)? 2. Чи надіслано відвідувачам нашого стенду листи з подякою та відповідями на запитання? 3. Чи проведено нараду, присвячену підсумкам виставки? 4. Чи введено дані реєстрації відвідувачів (візитні картки, анкети) до інформаційної системи підприємства? 5. Чи передано дані реєстрації відвідувачів (візитні картки, анкети) у відділ продажу? 6. Як буде фіксуватися укладання угод за результатами виставки (для вимірювання її ефективності)? 7. Чи дотримано кошторису участі у виставці (якщо перевищено, то чому)? 8. Чи складено звіт про участь у виставці? 9. Чи зазначено у звіті зміни, які необхідно передбачити наступного разу? 	6	<ul style="list-style-type: none"> • Проведіть інструктаж стендистів перед виставкою. На чому ви зробите акцент у своєму інструктажі? • Як визначені вами цілі участі у виставці впливатимуть на особливості вашої експозиції (план стенду, вибір та розміщення експонатів, різні форми активності на стенді)? • Уявіть, що ви берете участь у певній виставці, представляючи певну компанію. Стенд якого розміру ви оберете і чому? Обґрунтуйте ваше рішення. <p>2. Підготуватись до модульної контрольної роботи.</p>

<p>Тема 6. Виставкове обладнання і виставковий дизайн. Особливості демонстрації послуг</p> <p>1.Проектування експозиції. 2.Виставкове обладнання і виставковий дизайн. 3.Позиціонування на виставці. 4. Особливості демонстрації послуг.</p>	<p>4</p>	<p>Практичне заняття № 6. Спроектуйте виставкові стенди площею 24 кв. метри для наступних фірм, які беруть участь у великих галузевих виставках відповідне тематики:</p> <ul style="list-style-type: none"> • дистриб'ютор імпортої косметики; • виробник текстилю; • виробник м'яких меблів; • вищий навчальний заклад; • готель «Палаццо»; • туристична агенція; • ресторан «Sudar». <p>У кожному з випадків аргументуйте проектування стенду, вибір експонатів, оформлення стенду. Порівняйте підходи до проектування і оформлення стенду для різних вищезазначених компаній.</p> <p>1.</p>	<p>6</p>	<p>1.Підготувати презентаційну доповідь за однією з тем плану лекції. 2.У дистанційному курсі виконати тестовий самоконтроль знань за матеріалом, розглянутим в темі 6. 3.У дистанційному курсі виконати тестовий самоконтроль знань за матеріалом, розглянутим в темі 6.</p>	<p>7</p>
<p>Всього</p>	<p>20</p>		<p>40</p>		<p>90</p>

Розділ 5 «Система оцінювання знань студентів»

Таблиця 5 – Розподіл балів за результатами вивчення навчальної дисципліни

Види робіт	Максимальна кількість балів
Модуль 1 (теми 1-3): відвідування занять (2 бали); захист домашнього завдання (8 балів); обговорення матеріалу занять (6 балів); виконання навчальних завдань (10 балів); завдання самостійної роботи (8 балів); тестування (6 бали); поточна модульна робота (10 балів)	50
Модуль 2 (теми 4-6): відвідування занять (2 бали); захист домашнього завдання (8 балів); обговорення матеріалу занять (6 балів); виконання навчальних завдань (10 балів); завдання самостійної роботи (8 балів); тестування (6 бали); поточна модульна робота (10 балів)	50
Разом	100

Примітка: За додаткові види навчальних робіт студент може отримати додаткові бали (за участь у науковій роботі, олімпіаді тощо 20 балів), що додаються до загальної підсумкової оцінки за вивчення навчальної дисципліни, але загальна підсумкова оцінка не може перевищувати 100 балів.

Таблиця 6 – Шкала оцінювання знань здобувачів вищої освіти за результатами вивчення навчальної дисципліни

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за національною шкалою
90–100	A	Відмінно
82–89	B	Дуже добре
74–81	C	Добре
64–73	D	Задовільно
60–63	E	Задовільно достатньо
35–59	FX	Незадовільно з можливістю проведення повторного підсумкового контролю
0–34	F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням навчальної дисципліни та проведенням підсумкового контролю

Політика вивчення навчальної дисципліни та оцінювання

Політика оцінювання здобувачів вищої освіти: усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін; завдання, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (75 % від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності). Перескладання модулів відбувається із дозволу провідного викладача за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

Положення про організацію освітнього процесу <https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/06/polozhennya-pro-organizacziyu-osvitnogo-procesu.pdf>

Положення про порядок та критерії оцінювання знань, вмінь та навичок здобувачів вищої освіти https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozh_por_kryt_ocinyuvannya.pdf

Порядок ліквідації здобувачами вищої освіти академічної заборгованості <https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/poryadok-likvidacziyi-zdobuvachamy-vyshhoyi-osvity-akademichnoyi-zaborgovanosti.pdf>

Положення про повторне навчання https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozh_pro-povt-navch.pdf

Політика щодо відвідування: відвідування занять є обов'язковим компонентом, але за об'єктивних причин (воєнний стан в Україні, хвороба, працевлаштування, стажування) можливе відвідування занять дистанційно з використанням платформи Moodle.

Політика щодо академічної доброчесності: під час роботи над матеріалом курсу не допустимо порушення академічної доброчесності. Сукупність етичних принципів і правил, якими мають користуватись здобувачі при опануванні дисципліни наведено у наступних науково-методичних матеріалах ПУЕТ:

Кодекс честі студента https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/kodeks_chesti_studenta.pdf

Положення про академічну доброчесність https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozh_akadem_dobrochnist.pdf

Положення про запобігання випадків академічного плагіату <https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozhennya-pro-zapobigannavyupadkam-akademichnogo-plagiatu.pdf>

Політика визнання результатів навчання визначена такими документами:

Положення про порядок перезарахування результатів навчання, здобутих в іноземних та вітчизняних закладах освіти https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozh_por_perezarah_rez_zvo.pdf

Положення про академічну мобільність здобувачів вищої освіти

https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozha_pro_akademichnu_mobilnist.pdf

Положення про порядок визнання результатів навчання здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти <https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozhennya-pro-poryadok-vyznannya-rezultativ-navchannya-zdobutyh-shlyahom-neformalnoyi-ta-abo-informalnoyi-osvity.pdf>; *інфографіка*(розділ Освіта/Організація освітнього процесу/Неформальна освіта) <https://puet.edu.ua/neformalna-osvita/>.

Політика вирішення конфліктних ситуацій:

Положення про правила вирішення конфліктних ситуацій <https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozhennya-pro-pravy-la-vyri-shennya-konfliktnyh-sytuacij-u-puet.pdf>

Положення про апеляцію результатів підсумкового контролю форміекзамену <https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozh-pro-apel-pidscontr.pdf>

уповноважена особа з питань запобігання та виявлення корупції <https://puet.edu.ua/zapobigannya-ta-protidiya-korupciyi/>.

Політика підтримки учасників освітнього процесу:

Психологічна служба: <http://puet.edu.ua/psychologichna-pidtrymka-v-puet/>.

Студентський омбудсмен (Уповноважений з прав студентів) ПУЕТ <http://puet.edu.ua/other-divisions/studentskyj-ombudsmen-upovnovazhenyj-z-prav-studentiv-puet/>

Уповноважений з прав корупції <https://puet.edu.ua/zapobigannya-ta-protidiya-korupciyi/>

Безпека освітнього середовища: Інформація про безпечність освітнього середовища ПУЕТ наведена у вкладці «Безпека життєдіяльності» <http://puet.edu.ua/pro-puet/bezpeka-zhyttyedyialnosti/>

Розділ 6. Інформаційні джерела

1. Організація виставкової та ярмаркової діяльності/ Методичні вказівки та завдання для виконання семінарських та практичних занять здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальностей 241 “Готельно-ресторанна справа”, денної та заочної форм навчання. [уклад. проф. Антонюк Я. М., доц. Шиндировський І. М.,к.,е.н. Осінська О. Б.] Вид-во Львівського торговельно-економічного університету, Львів: - 2020, 131с
2. Концепція розвитку виставкової діяльності/ URL: <https://www.kmu.gov.ua/nras/2319267>Міжнародний стандарт ISO 25639-1:2008 Exhibitions, shows, fairsandconventions. URL: <https://www.iso.org/standard/43909.html>
3. Організація виставкової і ярмаркової діяльності:конспект лекцій/ [уклад. Я.М. Антонюк, І.М. Шиндировський, О.Б. Осінська]. – Львів: видавництво Львівського торговельно-економічного університету, 2020. – 167 с.
4. The Global Association of the Exhibition Industry : [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.ufi.org/>.
5. Комитет германской экономики по делам торговых выставок и ярмарок (AUMA): [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.auma.de/en/Seiten/Default.aspx>.
6. Організація виставкової та ярмаркової діяльності/ Методичні вказівки та завдання для виконання семінарських та практичних занять здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальностей 241 “Готельно-ресторанна справа”, 242 “Туризм” денної та заочної форм навчання. [уклад. проф. Антонюк Я. М., доц. Шиндировський І. М.,к.,е.н. Осінська О. Б.] Вид-во Львівського торговельно-економічного університету, Львів: - 2020, 131с
7. Словник термінів і понять з дисципліни «Виставкова діяльність» для здобувачів вищої освіти денної та заочної форми навчання / Упорядник: С.О. Заїка – Харків: ДБТУ [б. в.], , 2023 – 28 с.

Розділ 7. Програмне забезпечення навчальної дисципліни

Загальне програмне забезпечення, до якого входить пакет програмних продуктів Microsoft Office.

Спеціалізоване програмне забезпечення комп’ютерної підтримки освітнього процесу з навчальної дисципліни, яке включає перелік конкретних програмних продуктів – відсутнє.

Дистанційний курс «Інновації в готелях і ресторанах» який розміщено у програмній оболонці Moodle на платформі Центру дистанційного навчання ПУЕТ (<https://el.puet.edu.ua/>)